

ΙΡΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

Ἔτος Β'

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἄρ. 18-19

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ Ἐσωτερικοῦ Δρ. 6 — Ἐξωτερικοῦ Φρ. 7	ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1 καὶ 13 Ἰουνίου 1899	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ Κ. Φ. ΚΛΑΔΟΣ
---	-------------------------------------	--

[Victor Hugo]

Ερνάνης [Hernani] (απόσπασμα: πρ. Γ' σκ. 1-5)

Μετάφραση: Γ. Παράσχος

Ιρις των Αθηνών, Αθήνα

1. τχ. 18-19 (1 – 15 Ιουνίου 1899), σ. 141-143
2. τχ. 20 (1 Ιουλίου 1899), σ. 153-154
3. τχ. 21-22 (15 Αυγούστου -15 Σεπτεμβρίου 1899), σ. 161-162

ΙΡΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

1.

Ο ΕΡΝΑΝΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΕΜΜΕΤΡΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'

Πύργος τοῦ Σίλβα εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἀραγωνίας. Στοῦ εἰκό-
νων τῆς οἰκογενείας Σίλβα. Μεγάλῃ αἴθουσῃ, ἣν διακοσμοῦ-
σιν αἱ ἐν αὐτῇ μεγαλοπρεπεῖς εἰκόνες, φέρουσαι δουκικὸν
στέμμα καὶ θυρεὸν χρυσομένον. Εἰς τὸ βάθος, ὑψηλὴ θύρα
γοτθικῆ. Ἐν μέσῳ ἐκάστης εἰκόνος, πανοπλία διαφόρων
αἰώνων. Ἡ Δόνα Σόλα κάτωχρος καὶ ὀρθία πλησίον τραπέ-
ζης. Ὁ Δὸν Σίλβας καθήμενος εἰς τὸν μέγαν δρύϊνον σάιμ-
ποδᾶ του.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ΚΑΙ ΣΙΛΒΑΣ

ΣΙΛΒΑΣ

Ἄ! μετ' ὀλίγον! σήμερον! θὰ γίνῃς τελευταῖον
Ἡ δούκισσά μου· θεῖός σου δὲν θὰ κλοῦμαι πλέον!
Πλὴν σ' ἔσραχα, καὶ εἶδα γῆρας ἐν ἄρχῃ συνκισθήσει
Τὸ μέτωπόν σου νὰ φλεγθῇ κ' ἡ παρεὶά ν' ἀχνίση.
Σὲ ὑπωπτεύθην κ' ἔσπευσα, πρὶν λέξιν σου ἀκούσω,
Εἰς σὲ νὰ σφάλω, καὶ εἰς σέ, παρθένε, νὰ προσκρούσω.
Πῶς τὰ φαινόμενα πλανοῦν κ' ἐμπνέουν ὑπονοίας!
Ναί, καὶ ἂν εἶδα μετὰ σοῦ τοὺς δύο νεανίας,
Νὰ μὴ πιστεύσω ἔπρεπε τὴν ὄψιν τὴν ἰδίαν.
Πλὴν τί ζητεῖς ἀπὸ λευκῆν, ὦ τέκνον, ἡλικίαν;

ΣΟΛΑ (ἀκίνητος καὶ σοβαρᾶ)

Συχνὰ μοῦ δικιόνησθε, πλὴν τίς σ' ἰνειδίξει;

ΣΙΛΒΑΣ

Εἰγὼ καὶ μόνος. Ἐπρεπεν ὁ Σίλβας νὰ γνωρίζῃ
Πῶς δὲν ἐκκλίνουν τὰ σεμνὰ τῆς Δόνας Σόλας ἦθη,
Κ' ἔχει τὸ αἷμα καθαρὸν εἰς Ἰσπανίδος στήθη.

ΣΟΛΑ

Ναί, εἶναι, εἶναι καθαρὸν καὶ θὰ φανῇ, πιστεύω,
Πολὺ ταχέως.

ΣΙΛΒΑΣ

(ἐγειρόμενος καὶ πλησιάζων τὴν Δόνα Σόλαν)

"Ἀκουσε· με πάθος σὲ λατρεύω,

Πλὴν εἶμαι γέρον. Ἐμυτὸν κρατῶ με δυσκολίαν,

Εἶμαι ζηλότυπος, κακός· ἤξεύρεις τὴν αἰτίαν;

Τὸ γῆρας εἶν' ἡ ἀφορμή. Τὸ κάλλος, ἡ μαγεῖα,

Ἡ δρόσος ἄλλων, δι' ἡμᾶς θανάτου ἀγωνία.

Ἐθονεῖς τοὺς ἄλλους, διὰ σὲ συστέλλεσαι, λυπεῖσαι....

Ὡ γέλω! ἀπὸ ἔρωτα χολὸν ἀκολουθεῖσαι,

Κ' ἐνῶ μὲ νέκταρ σὲ μεθᾶ καὶ πυρετὸν ἀκόμα,
Ἄνανεόει τὴν ψυχὴν, καὶ λησμονεῖ τὸ σῶμα!
— Ἄν τύχη νεαρὸς βοσκὸς εἰς ῥύακα λειμῶνος,
Ἐκεῖνος ψάλλων νὰ περνᾷ, ἐγὼ ῥεμβάζων μόνος,
Αὐτὸς εἰς δάση εὖσομα, ἐγὼ εἰς ἐρημίαις,
Ἦ φρουριά μου, ἐφρωνῶ, μ' ἐπάλλξεις αἰωνίας·
Ἦ πύργοι μου! πῶς ἤθελα προθύμως σᾶς μοιράσει,
Πῶς τοὺς ἀγρούς μου ἔδιδα καὶ τὰ πυκνὰ μου δάση,
Τ' ἀπέραντά μου ποίμνια καὶ τὰ βοσκῆμάτά μου,
Τοὺς τίτλους, τὰ ἐρείπια, τ' ἀρχαῖον ὄνομά μου,
Καὶ ὅλους τοὺς προγόνους μου, ποῦ με προσμένουν πλέον,
Διὰ τὴν νέαν του σκηνήν, τὸ μέτωπον τὸ νέον!
Μὲ μαύρην κόμην, χύνει φῶς τὸ βλέμμα του μαγεῖας,
Καὶ ἂν τὸν ἴδῃς, θὰ εἰπῆς, «Αὐτὸς ὁ νεανίας!»
Θὰ στρέψῃς τότε, γέροντα θὰ μ' εὔρης, ὄχι νέον,
Καὶ Σίλβας ἐὰν λέγωμαι, αὐτὸ δὲν σφθάνει πλέον.
Ἴδὲ ὅποσον σ' ἀγαπῶ καὶ ποῖας θλίψεις πίνω!
Τὸ πᾶν, πλὴν νέος καθὼς σύ, καὶ διὰ σὲ νὰ γίνω...
Τί λέγω! Μ' ἀνθηρὰν ἐγὼ νεότητά καὶ σχῆμα,
Ὅπου σ' ἀφίρ' ὀπίσω μου καὶ σπεύδω πρὸς τὸ μνημα!

ΣΟΛΑ

Τίς οἶδεν;

ΣΙΛΒΑΣ

Οἱ ραιδροὶ αὐτοὶ καὶ ἀλαζόνες νέοι
Ἀγάπην ἂν ὑπόσχωνται, ἀγάπη δὲν τοὺς καίει.
Ἄς δώσῃ πίστιν εἰς αὐτοὺς ἀπλοϊκῆ τις νέα·
Ἐκεῖνη θνήσκει καὶ γελοῦν. Εἶναι πτηνὰ ὠραῖα,
Μὲ γραφικὴν τὴν πτέρυγα, γλυκὴ τὸ λάλημά των,
Πλὴν καὶ ὁ ἔρωσ των περνᾷ μαζῇ μετὰ τὰ πτερά των.
Οἱ γέροντες, μ' ἀδύνατον κελᾶδημα καὶ χρῶμα,
Ἐχουν τὴν πτέρυγα πιστὴν καὶ ἀγαποῦν ἀκόμα.
Εἶναι βαρὺ τὸ βῆμά μας, ἡ ὄρασις ἀμβλεῖα,
Ρυτιδωμέν' ἡ ὄψις μας, ἀλλ' ὄχι κ' ἡ καρδιά.
Φεῦ! ὅταν γέρον ἀγαπᾷ, λυπήσου τον καὶ πόνει·
Εἶν' ἡ καρδιά νεαρὰ καὶ πάντοτ' αἱματόνει.
Δὲν εἶναι, ὄχι, ἄθυρμα τὸ ἰδικόν μου πάθος,
Ποῦ στίλβει καὶ συντρίβεται· εἶν' αἴσθημα μετὰ βάθος,
Στερόν, ἀμυκτὸν, φιλικόν, φιλόστοργον συγχρόνως,
Καὶ δρύϊνον ὡς ὁ βαρὺς φεουδικὸς μου θρόνος!
Ἴδου ὅποσον σ' ἀγαπῶ, καὶ σ' ἀγαπῶ ἀκόμα
Πολυειδῶς· ὡς τῆς αὐγῆς τὸ ὑποτρέμου ὄμμα,
Ὡς τ' ἄνθη τὰ γλυκύπνοα, ὡς οὐρανοῦ αἰθήριον!
Ἐσὲ νὰ βλέπω, τὴν ἄβραν τοῦ βήματος μαγεῖαν,
Τὴν ρλόγα τῶν ὀμμάτων σου, τὴν δρόσον τῆς μορφῆς σου,
Γελῶ καὶ κλείω ἔνδον μου ἐκστάσεις παραδείσου!

ΣΟΛΑ

Θεε!

ΣΙΛΒΑΣ

Πρὸς τούτοις, πίστευσε, εἶν' ἀληθῶς ὠραῖον,

Ὅποτε σβύνει ὁ θνητὸς καὶ σβύνει καταρρέων
Ὅποτε εἰς τὸν τάφον του προσκρούει κάθε βήμα.
Γυνή τις, ἄγγελος ἀγνός, περιττερὰ τὸ σχῆμα,
Ἐπάνωθέν του ν' ἀγρυπνῆ καὶ νὰ περιλαμβάνη
Πρεσβύτην, ὅστις δύναται ἐν μόνον, ν' ἀποθάνη!
Εἴν' ἔργον ὅλως ἱερόν, εἴν' ἔργον εὐλογίας
Ἢ ἔξοχος προσπάθεια ἠρωϊκῆς καρδίας,
Ἢτις πλανᾷ τὸν θνήσκοντα, ἐνῶ τὸ φῶς του δύνει,
Καί, δίχως ἴσως ν' ἀγαπᾷ, πῶς ἀγαπᾷ δεικνύει.
Ὡ! σὺ τοιοῦτος ἄγγελος μὲ γυναικίος καρδίας,
Θὰ μοῦ φαιδρύνῃς τὴν ψυχὴν τὴν ἔρημον καὶ κρύαν,
Καὶ θὰ σηκώσῃς δι' ἐμὲ τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου,
Θυγάτηρ ἀπὸ σεβασμῶν καὶ ἀδελφὴ ἐκ πόνου!

ΣΟΛΑ

Νὰ σὰς προλάβω δύναμι, τῆς γῆς ταξιδιώτις.
Δὲν εἶναι μέτρον τῆς ζωῆς ἢ θλιβερὰ νεότης.
Συχὰ πᾶν ὅ,τι εὖοσμον ἐπὶ τῆς γῆς ἐκπνέει,
Βραδυποροῦν οἱ γέροντες, εἶναι ταχεῖς οἱ νέοι,
Καὶ κλείει τις εἰς τὴν ζωὴν γοργὰ τὰ βλέφαρά του,
Ὡς κλείει τάφον ἀνοικτὸν ἢ πέτρα τοῦ θανάτου!

ΣΙΑΒΑΣ

Ὅποιοι λόγοι ζοφεροί! θὰ σ' ἐπιπλήξω τώρα,
Παιδίον. Εἴν' ἐπίσημος εὐδαιμονίας ὄρα.
Ἄλλὰ τῶνόντ' ἢ εὐτυχῆς στιγμὴ ἐνῶ σημαίνει,
Ἀκόμη διὰ τὸν ναὸν δὲν εἶσ' ἐτοιμασμένη;
Ἐνδύσου, σπεῦσε! τὰς στιγμὰς μετρῶ ἐν ἀγωνίᾳ.
Τὰ νυμφικὰ σου!

ΣΟΛΑ

Θὰ δοθῇ κ' εἰς τοῦτο εὐκαιρία.

ΣΙΑΒΑΣ

Ἄ, ὄχι.

(ἐμβαίνει ὑπηρέτης)

Τί ζητεῖς ἐσύ;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Εἰς ἄνθρωπος πλανήτης,

Αὐθέντα! εἰς προσκυνητῆς, ἢ μᾶλλον ψωμοζήτητης,
Ζητεῖ, ὡς λέγει, ἄστυλον.

ΣΙΑΒΑΣ

Ἐπαίτου παρουσία!

Μὲ τὸν φιλοξενούμενον ἐμβαίν' ἢ εὐτυχία.
Ἄς ἔλθῃ.—Ποίας ἐξώθεν μὲ φέρεις ἀγγελίας;
Τί γίνεται ὁ ἀρχηγὸς τῆς φοβερῆς ληστείας,
Ὅστις πατεῖ τὰ δάτῃ μας ἀναστατῶν ἢ καίων;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ἄ! ὁ Ἐρνάνης; Τῶν βουνῶν ἐξέλιπεν ὁ λέων
Ὡς νὰ μὴν ἦτον!

ΣΟΛΑ

Οἴμοι!

ΣΙΑΒΑΣ (πρὸς τὸν ὑπηρέτην)

Πῶς;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ἐχάθ' ἢ στρατιὰ του.

Ὁ βασιλεὺς ἰληνηκατεῖ αὐτὸς τὰ βήματά του.

Ἢ κεφαλή του χίλις φλωρία κηρυγμένα.

Πλήν, λέγουν, ἔπεσε νεκρός.

ΣΟΛΑ (καθ' ἑαυτήν)

Νεκρός, χωρὶς ἐμένω,

Ἐρνάνη!

ΣΙΑΒΑΣ

Δόξα τῷ Θεῷ! Νεκρὸς ὁ τραχῆς!

Ἢ μὲρ, φίλη μου, χαρῆς, ἡμέρα εὐτυχίας . . .

Κοιμητῶν πλέον, τάχυνε, λατρεῖς, καύχημά μου!

Εἶναι πανήγυρις διπλή.

ΣΟΛΑ (ἐξερχομένη)

Τὰ μαῦρα νυμφικὰ μου!

ΣΙΑΒΑΣ (πρὸς τὸν ὑπηρέτην)

Τὰ δῶρά μου τὰ νυμφικὰ εὐθὺς πρὸς τὴν ἰδίαν. (κάθηται)

Τὴν θέλω χρυσοστόλιστον ὡς ἄλλην Παναγίαν,

Κ' ἐμπρὸς εἰς τόσα δῶρά μου κ' εἰς τὸ γλυκύ της ὄμμα

Νὰ κλίνη γόνυ θαυμασμοῦ καὶ ἀσκητῆς ἀκόμα.

Ἄλλ' ὁ πτωχὸς προσκυνητῆς ὁ θέλων σκέπη κλίνης!

Εἰπέ νὰ ἔλθῃ, ζήτει του συγγνώμην, μὴ βραδύνεις.

(ὁ ὑπηρέτης χαιρετᾷ καὶ φεύγει)

Νὰ μὲ προσμένῃ κάκιστον!

(Ἡ θύρα τοῦ βήθους ἀνοίγει καὶ φαίνεται ὁ Ἐρνάνης μετημφιε-
σμένος εἰς προσκυνητῆν. Ὁ Δοῦξ ἐγείρεται)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΕΡΝΑΝΗΣ, ΣΣΙΑΒΑΣ καὶ πολλοὶ ὑπηρέται.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Εἰρήνη κ' εὐλογία

Εἰς τὴν οἰκίαν!

ΣΙΑΒΑΣ (χαιρετῶν διὰ τῆς χειρὸς)

Κ' ἐπὶ σὲ ἢ χάρις ἢ ὁμοία,

(Ὁ Ἐρνάνης ἐμβαίνει, ὁ δὲ δοῦξ κάθηται ἐκ νέου)

Ὡ ζένε μου, προσκυνητῆς δὲν εἶσαι;

ΕΡΝΑΝΗΣ (προσκλίνων)

Ναί.

ΣΙΑΒΑΣ

Καὶ φθάνεις

Ἐκ τῆς Ἀρμίλλης βέβαια;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Φεῦ, ἄρχον! ἤλθα πλάνης.

Ἐκεῖ κτυπῶνται.

ΣΙΑΒΑΣ

Τῶν ληστῶν θὰ ἤγγισεν ἡ ὥρα.

Δὲν ἔχει οὕτω;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἄγνοῶ.

ΣΙΑΒΑΣ

Καὶ ὁ Ἐρνάνης, τώρα

Ἠξέυρεις τί ἀπέγεινε;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Τίς εἶν' αὐτὸς ἐν πρώτοις;

ΣΙΑΒΑΣ

Δὲν τὸν γνωρίζεις; Κάκιστα! ἢ θαυμαστὴ ποσότης

Δὲν προωρίσθη διὰ σέ. Εἴν' ὁ Ἐρνάνης μία

Ἡρὸ χρόνον ἀτιμώρητος ἀκόμη ανταρσία.

Ἄν εἰς Μαδρίτην μεταβῆς, προσθάνεις τὴν ποιήν του.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Δὲν μεταβαίνω.

ΣΙΑΒΑΣ

Ἐκαθετον ζητοῦν τὴν κεφαλὴν του.

ΕΡΝΑΝΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἄς ἔλθουν!

ΣΙΑΒΑΣ

Καὶ ὁ δρόμος σου, καλέ μου ζένε;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἔως

Εἰς Σαραγόσσαν, Κύριε.

ΣΙΑΒΑΣ

Ἐν τῷ ξίμμον βεβαίως

εἰς τὴν Παρθένον τ' οὐρανοῦ;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ναί, δούξ, τὴν Παναγίαν.

ΣΙΑΒΑΣ

Τὴν τοῦ Ἐλέους;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Μάλιστα.

ΣΙΑΒΑΣ

Παλμὸν εἰς τὴν καρδίαν

Δὲν ἔχει, ὅστις εὐλαβὲς καθήκον ἀναβάλλει.

Πλὴν μετὰ τοῦτο καὶ σκοποὶ δὲν σ' ὀδηγοῦσιν ἄλλοι;

Τὴν στήλην μόνον νὰ ἰδῆς ἀρκεῖσαι τὴν ἀγίαν;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Θέλω νὰ ἴδω στίλβουσαν Θεοῦ φωτοχυσίαν.

Καὶ εἰς σκιάφως μεταξὺ, τὴν εὐσπλαγγχον Παρθένον

Νὰ λάμπ' εἰς θήκην πύρινον μὲ πέπλον χρυσωμένον,

Καὶ νὰ γυρίσω ἔπειτα.

ΣΙΑΒΑΣ

Καλά.—Καὶ τ' ὄνομά σου;

Ἐγὼ καλοῦμαι Δὸν-Ρουί.

ΕΡΝΑΝΗΣ (διστάζων)

Κ' ἐγὼ....

ΣΙΑΒΑΣ

Σιώπα, στάσου,

Ἄν ἀγαπᾷς. Κανεὶς ἐδῶ δὲν σ' ἐπιβάλλει νόμον.

Φιλοξενίαν δὲν ζητεῖς;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ναί, δούξ.

ΣΙΑΒΑΣ

Σὲ εἶμ' εὐγνώμων.

Καλῶς μᾶς ἤλθες! Τίποτε δὲν θέλω νὰ στερῆσαι

Μαζὺ μου. Ὡς πρὸς τ' ὄνομα, ὁ ξένος μου καλεῖται.

Ὅστις ἀνῆσαι, σ' εὐλογῶ, καὶ δίχως νὰ μὲ μέλλη,

Φιλοξενῶ τὸν Σατανᾶν, ἀν ὁ Θεὸς τὸν στέλλη.

Ἡ θύρα τοῦ βήθους ἀνοίγει δι' ἀμφοτέρων τῶν φύλλων. Ἡ Δόνα Σόλα ἐμβάινει ἐν στολῇ νύμφης, συνοδευομένη ὑπὸ πολλῶν ἀκολουθῶν καὶ δύο γυναικῶν, φερουσῶν ἐπὶ βελουδίνου προσκεφαλαίου κιβώτιον ἀργυροῦν, τὸ ὁποῖον θέτουσιν ἐπὶ τραπέζης, περιέχον δουκικὸν διάδημα, ψέλλια, περιδέραια καὶ ἀδάμαντας.—Ὁ Ἐρνάνης ἀσημαίνων καὶ ἐκπληττος, ἀτενίζει τὴν Δόνα Σόλαν μὲ ὀφθαλμοὺς διαπύρους χωρὶς νὰ ἀκούῃ τὸν Δοῦκα.

ΣΚΗΝΗ Γ

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ, ὑπηρέται καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΣΙΑΒΑΣ (ἐξ ἀκολουθῶν)

Κ' ἡ ἐδική μου Δέσποινα! Ἡ πρὸς αὐτὴν λατρεία

Ἐπίσης προξενεῖ καλόν.... Ὡς νύμφη μου γλυκεῖα.

(Σπεύδει νὰ προσφέρῃ τὴν χεῖρά του εἰς τὴν Δόνα Σόλαν, ὡρᾶν πάντοτε καὶ σοβαράν).

Ἐλθέ.—Πλὴν ποῦ διάδημα; Ποῦ ἀρραβῶν τοῦ γάμου;

ΕΡΝΑΝΗΣ (μὲ φωνὴν κεραυνώδη)

Τίς θέλει τώρα χίλια φλωρία; Τ' ὄνομά μου;

(Πάντες στρέφουσιν ἔκθιμβοι. Ὁ Ἐρνάνης σχίζει τὸν μανδύαν, τὸν ποδοπατεῖ καὶ φαίνεται ἐν στολῇ ὀρεινοῦ).

Εἶμ' ὁ Ἐρνάνης.

ΣΟΛΑ (κατ' ἰδίαν καὶ πλήρης χαρᾶς)

Ζωντανός, Θεέ!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἀναζητοῦμαι

Ἡμέραν, νύκτα. Ἦθελες νὰ μάθης ἀν καλοῦμαι

Περέζης ἢ Διέγος; Ἐ, ποσῶς. Εἶμ' ὁ Ἐρνάνης!

Ὁραῖον ὄνομα, εἰκὼν ὀρεσιβίου πλάνης,

Προγεγραμμένου στολισμός. Ἡ κεφαλή μου μόνη,

—Τὴν βλέπεις σύ;—τοῦ γάμου σου τὰ ἔξοδα πληρώνει!

(Πρὸς τοὺς ὑπηρέτας)

Σᾶς τὴν προσφέρω! Σπεύσατε, καλὰ θὰ πληρωθῆτε!

Ἐμπρός! Ἴδου αἱ χεῖρές μου, οἱ πόδες! Μὴν ἀργῆτε!

Πλὴν ὄχι! ἄλλη δύναμις μὲ σφίγγει, μὲ βαρύνει,

Ὅπου δὲν θραύεται ποσῶς!

ΣΟΛΑ

Θεέ!

ΣΙΑΒΑΣ

Παραφροσύνη!

Εἶν' ἐμπαθὴς ὁ ξένος μου!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Εἶναι ληστής, σὲ εἶπα!

ΣΟΛΑ

Ὡ! μὴ, μὴ τὸν ἀκούετε!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Σκληρὸς ἀντάρτης!.... Κτύπα.

ΣΙΑΒΑΣ

Σωρὸς φλωρίων! Κύριε, εἶναι χρυσὸς ἐν τέλει,

Καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους μου διστάζω...

ΕΡΝΑΝΗΣ

Τί μὲ μέλλει!

Μὲ φθάνει, ἓνα μεταξὺ ὄλων αὐτῶν νὰ ἔγῃς.

(πρὸς τοὺς ὑπηρέτας)

Πωλήσατέ με! Δότε με!

ΣΙΑΒΑΣ

Ἄλλὰ σιώπα! Τρέχεις

Στιγμὰς κρισίμους!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Σπεύσατε, εἶν' ὄρα ὠφελείας!

Σᾶς λέγω, εἶμ' ὁ ἀγχιος φυγάς, ὁ ταραξίας

Ἐρνάνης!

ΣΙΑΒΑΣ

Σίγα!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ὁ ληστής!

ΣΟΛΑ (μὲ φωνὴν σβυνομένην εἰς τὴν ἀκοήν του)

Ὡ! παῦσαι τὰς προκλήσεις!

ΕΡΝΑΝΗΣ (στρέφων κατὰ τὸ ἦμισυ πρὸς αὐτὴν)

Ἐδῶ νυμφεύονται, κ' ἐγὼ θὰ νυμφευθῶ ἐπίσης!

(πρὸς τὸν Δοῦκα)

Μὲ περιμέν' ἡ νύμφη μου!—Καθὼς ἡ ἐδική σου

Δὲν εἶν' ὠραία, πλὴν πιστὴ τοῦλάχιστον ἐξίσου.

(πρὸς τοὺς ὑπηρέτας)

Εἶν' ἡ ἀγχόνη!—Πῶς; Κανεὶς δὲν προχωρεῖ ἐν βῆμα;

ΣΟΛΑ (σιγαλὰ)

Ὡ! οἶκτον!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Χίλια χρυσᾶ!... Τὰ παραιτεῖτε; Κρίμα!

ΣΙΑΒΑΣ

Ὅποῖος δαίμων!

ΕΡΝΑΝΗΣ (πρὸς ἓνα τῶν ὑπηρετῶν)

Τρέξε σύ! Τὸ δῶρον θὰ κερδήσης,

Καὶ ἀπὸ δούλος μέτωπον ἀνθρώπου θ' ἀποκτήσης!

(πρὸς τοὺς ἄλλους, οἵτινες μένου ἀκίνητοι)

Πλὴν σεῖς, διστάζετε καὶ σεῖς; Ὡ μοῖρα τεθλιμμένη!

(ἔπεται συνέχεια)

ΙΡΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΟΝ

Ἔτος Β'

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἄρ. 20

2. ΕΡΝΑΝΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΕΜΜΕΤΡΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

ΣΤΙΒΑΣ

Καὶ νὰ σ' ἐγγίσουν, ἀδελφέ, ἡ ὥρα των σημαίνει!
Ἐρνάνης εἶσαι, ἢ πολὺ χειρότερον ἂν ἦσουν,
Ἄν διὰ σὲ ἀντὶ χρυσοῦ ἐν κράτος μὲ χαρίσουν,
Ἦ ξένη! σὲ φιλονεικῶ ἀπέαντι τοῦ κόσμου
Καὶ πρὸς τὸν Κάρολον ἀφοῦ σὲ στέλλει ὁ θεὸς μου!
Δὲν ζῶ, ἂν τρίχα πειραχθῇ τῆς κεφαλῆς σου μίαν.—
Ἄνεψιά μου, ἡ στιγμὴ ἐγγίξ' ἢ μακαρία!
Μακρύνσου ἤδη τὴν φρουρὰν νὰ ἐξοπλίσω τρέχων,
Νὰ κλείσω τὰς εἰσόδους.

(φεύγει μετὰ τῶν ὑπηρετῶν).

ΕΡΝΑΝΗΣ (ἀνερευρῶν παράφορος τὴν ἀοπλον ζώων του).

Φεῦ! ἐν ξίφος νὰ μὴν ἔχω!

Ἡ Δόνα Σόλα, ἅμα τῇ ἐξόδῳ τοῦ δουκός, προχωρεῖ βήματά τινα, ὡς θέλουσα ν' ἀκολουθήσῃ τὰς γυναῖκας ἔπειτα σταματᾷ, καὶ μόλις αὐταὶ ἐξέρχονται, ἐπιστρέφει ἐναγωνίως πρὸς τὸν Ἐρνάνην.

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΕΡΝΑΝΗΣ ΚΑΙ ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ

ΕΡΝΑΝΗΣ

Συγχαίρω! — Ὅ, τι ἂν εἰπῶ, καὶ ὅσον ἐξετάζω,
Ὁ στολισμὸς σας μὲ πλανᾷ, μὲ θέλγει, — καὶ θαυμάζω!
Τὸ δακτυλίδι κάλλιστον τὸ στέμμα δι' ἀνάσας,
Τὸ περιδέριον αὐτὸ λαμπρὸν! τὰ ψέλλιὰ σας
Ἐκ τῶν σπανίων! Πλὴν μηδέν, ὡς πρὸς ἐκείνην,
Ποῦ ὑπὸ μέτωπον ἀγνὸν ἐγκρύπτει κατκισχυρὴν!
Καὶ ἡ τιμὴ ὅλων αὐτῶν, ὡς ἐγγιστα ὅποια;
Ὀλίγον αἴσθημα; ὀθιὰ τῇ ἀληθείᾳ!
Ἦ νὰ προδίδῃ τις, νὰ ζῆ χωρὶς νὰ θορυβῆται!
Καὶ τελευταῖον, πιθανόν, ψευδεῖς οἱ μαργαρίται
Νὰ ἦναι, ὕαλος παντοῦ ἢ μόλυβδος ἐχύθη.
Ψευδὴς χρυσός, ψευδὴς στολή, ψευδεῖς οἱ τόσοι λίθοι. . . .
Ἄ! τότε, τότε, δούκισσα, ὡς εἰς αὐτὰ συμβαίνει,
Ψευδὴς εἶν' ἡ καρδίκα σου καὶ λάμπει χρυσωμένη!
Πλὴν, ὄχι, ὅλα γνήσια καὶ θαυμαστὰ τὸ σχῆμα,

Δὲν ἀπατᾷ ὁ προφανῶς ἐγγίζων εἰς τὸ μνημα!
Τὰ πάντα πλήρη! — Σμάργθοι, ἐνώτια βαρέα,
Δουκίσσης στέμμα, ἀραβῶν περίχρυσος. . . ὠραία!
Ἦ! χάρει, χάρει, πίστεως βαθύ, ἀκμαῖον πάθος!
ὅποια δῶρα ζηλωτά!

ΣΟΛΑ

Ἴδετε κ' εἰς τὸ βάθος.
Θὰ εὔρετ' ἐγχειρίδιον, ποῦ δι' ἐσᾶς καὶ μόνον
Ἐπὴρ' ἀπὸ τὸν Κάρολον κ' ἠρνήθη ἓνα θρόνον,
Διὰ νὰ ἦμι χλεύη σας καὶ δάκρυα νὰ πίνω!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἦ! ἄφες πρὸ τοῦ κάλλους σου γονυπετῆς νὰ κλίνω,
Τὸ τρέμον δάκρυ ν' ἀσπασθῶ περὶ τὰ βλέφαρά σου,
Καὶ νὰ χυθῇ τὸ αἷμά μου διὰ τὰ δάκρυά σου!

ΣΟΛΑ

Ἐρνάνη, φίλε, σ' ἀγαπῶ, σὲ συγχωρῶ. Ποτέ μου
ἠσθάνθην ἄλλο διὰ σέ;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Μὲ συγχωρεῖ, Θεέ μου!
Καὶ μ' ἀγαπᾷ! Πλὴν πῶς κ' ἐγώ, κ' ἐγώ πῶς νὰ ἐλπίσω
Πῶς θ' ἀγαπήσω ἐμυτὸν κ' ἐμὲ θὰ συγχωρήσω;
Ἦ! ἄς μὲ εἴπῃ, ἄγγελε, τὸ συμπαθὲς σου στόμα
Εἰς ποῖαν γῆν ἐπάτησες, καὶ ν' ἀσπασθῶ τὸ χῶμα!

ΣΟΛΑ

Ἐρνάνη! φίλε!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Μισητὸς κατέστην. Ἄκουσέ με.
Εἶπέ με μόνον σ' ἀγαπῶ, καὶ καθησύχασέ με.
Εἶπέ μὲ το! Ποίας πληγᾶς ἡ λέξις αὕτη μόνη
Ἄπὸ τὰ χεῖλη γυναικὸς συχρὰ δὲν βαλσαμῶνει!

ΣΟΛΑ

Μὰ κρίνη πῶς ὁ ἔρωσ μου εἶν' ἀσθενὴς τὴν μνήμην.
Πῶς ἄλλοι μὲ τὸν πλοῦτόν των, ἢ λάμπιν χωρὶς φήμην,
Νὰ καταιβίσουν ἠμποροῦν μέχρις αὐτῶν οἱ νάνοι,
καρδίαν, ὅπου τ' ὄνομα ἐμβῆκε τοῦ Ἐρνάνη!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Φεῦ! ἐδλασφήμισα! Ἐὰν εἰς θέσιν εὐρισκόμην,
Ἦ Δόνα Σόλα, καθὼς σύ, ἀρκεῖ, ἐδαρυνόμεν
Ἐνα μωρόν, πρᾶφρονα, σκαιόν, ὅστις ἐν χλεύῃ,
πληγόνει πρῶτον, κ' ἔπειτα ἠξέυρει νὰ θωπεύῃ.
Ἄν μ' ἀποβάλης, σ' εὐλογῶ. — Ἀρνήσου με, ἀρνήσου,
Διότ' ὑπῆρξεν ἔλεος καὶ πόνος ἡ ψυχὴ σου,
Διότι μὲ ὑπέφερες ἐπὶ πολὺ, διότι
Θολώνω τὰς ἡμέρας σου μὲ τ' ἀγριά μου σκότη,
Καὶ τέλος, σύ, γλυκύτητα καὶ μεγαλεῖον πνέεις,
Κ' ἐγώ, ἂν ἐζησα κακός, δὲν πταίεις σύ, δὲν πταίεις!
Προτίμησε τὸν γέροντα, καὶ ζῆσ' ἐν εὐτυχίᾳ
Ἐγώ, ταλαίπωρος ἐγώ! ἠξέυρεις δῶρα ποῖα

Νά σέ προσφέρω δύναμι; Πικρὸν ὀδύνης βίον!
 Θά προτιμήσης μεταξύ αἱμάτων καὶ δακρύων.
 Ἡ ἐξορία, τὰ δεσμά, ἡ ἐκπληξις, τὸ αἶμα,
 Ἴδου τὸ περιδαίρειον καὶ τὸ λαμπρὸν σου στέμμα!
 Καὶ ἴσως σύζυγος ποτὲ εἰς εὐτυχῆ νυμφίαν
 Τοιαύτην προῖκα θλίψεων δὲν ἔδωκε πλουσίαν!
 Ὁ δούξ σοὶ πρέπει· δέξαι τον, σέ λέγω, σύζυγόν σου.
 Ἔ! νὰ συμπάσχῃ τὸ γλυκὺ πῶς θέλεις μέτωπόν σου
 μὲ φυγοδίκου κεφαλῆν; Ἡ τίς νὰ σέ γνωρίσῃ
 ἄθραν, γαλήνιον, ἐμὲ τριχυμιώδη φύσει,
 Σὲ φιλικῶς αὐξάνουσαν ὡς εἰς σκιάν τὸ κρῖνον,
 Ἐμὲ εἰς πέτρας παίοντα κ' εἰς θύελλαν κινδύνων,
 Κεὶ νὰ εἰπῇ, αἰ τύχαι μας βαδίζουσι δρόμον ἕνα;
 Ἄ! ὄχι. Δὲν σ' ἀπέστειλεν ὁ Πλάστῃς δι' ἐμένα.
 Δὲν ἔχω ψῆρον ἄνωθεν καμμίαν, Ὑποκλίω.
 Ὁ ἔρωσ σου, κλοπὴ ληστοῦ! Εἰς ἄλλους τὸν ἀρίνω.
 Ποτὲ τῆς θείας χάριτος δὲν εἴχομεν τὸ νεῦμα.
 Ἄν σὲ τὸ εἶπα, ἀγνοῶ τί εἶπα. Ἦτο ψεῦμα!
 Ποιῆ, ἀγάπη, χαιρετε! Σρακλῆ τὸ στάδιόν μου!
 Ἄνωρελής, μὲ τὸ διπλοῦν παρηλθὺ ὄνειρόν μου.
 Μήτε νὰ θέλξω δυνθεῖς, μήτε νὰ τιμωρήσω,
 Κ' εἰς μῖσος σβύνω, γεννηθεῖς ἀπλήστως ν' ἀγαπήσω.
 Συγχωρήσέ με! φύγε με! Ἴδου ἡ δέησίς μου.
 Τὴν ἀποβάλλεις; Εἶν' αὐτὴ ἐσχάτη τῆς ζωῆς μου!
 Σὺ ζῆς, κ' ἐγὼ ἀπέθανα. Πρὸς τί νὰ πέσης θῦμα,
 Κεὶ ζῶσα ἔτι νὰ ταρῆς μὲζύ μου εἰς τὸ μνημα;

ΣΟΛΑ

Ἄγνώμων!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἄραγῶνια βουναὶ καὶ Γαλλικία!
 — Φεῦ! ὅ,τι μὲ περικυκλοῖ τὸ θραύει δυστυχία! —
 Ἐπρόδωκα τὰ τέκνα σας, ὡς σκύμνοι ζηλευμένοι
 εἰς τὴν φωνὴν μου ἔσπευσαν, κ' ἰδοὺ αὐτοὶ σραχημένοι!
 Φεῦ! ἦσαν οἱ ἐπίλεκτοι τῆς γραίας Ἰσπανίας!
 Πρὸ τοῦ Ὑψίστου ἔπεσαν ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας,
 Βαρεῖς, ὡς ἄνδρες ἐπὶ γῆς στηρίζοντες τὰ νῶτα.
 Κεὶ, ἂν ἐξύπνου, τ' οὐρανοῦ θὰ ἔβλεπον τὰ φῶτα...
 Ἴδου τί γίνεται, ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι μ' ἀγαπήσῃ!
 Τοιαύτη μοῖρα δύναται εἰς φθόνον νὰ κινήσῃ;
 Δούξ, βασιλεὺς, ἡ κόλασις σὲ θέλουν, κλίνε, κλίνε!
 Ὅ,τι δὲν εἶναι, ἀπ' ἐμὲ καλλίτερον θὰ ἦναι.
 Δὲν ἔχω πλέον ἐπὶ γῆς νὰ μὲ πονῆ κανένα.
 Τὸ πᾶν μ' ἀρίνει, ἔφθασε κ' ἡ ὥρα δι' ἐσένα.
 Ἄς μείνω μόνος· φύγε με ὡς νόσον ὀλεθρίαν
 Μὴν ἀνυφοῖς τὸ πάθος σου ὡς μάρτυρος θρησκείαν.
 ὦ! φύγε τέλος, διὰ σέ. Μὲ θεωρεῖς πλασμένον,
 Ὡς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς λοιπούς, ὡς πνεῦμα μετρημένον,
 Πρὺ ὀμακῶς ἐργάζεται κ' εἰς τὸν σκοπὸν του βαίνει.
 Ἀπάτη! Εἶμαι δύναμις μ' ὀρμὴν παρερχομένη,
 Εἶμαι τυφλὸς ἐκτελεστῆς πενήμιου μυστηρίου,
 Ψυχὴ κατάρκας, ἐξ ἀτμοῦ πλασμέν' ὑποχθονίου!
 Πρὺ; Ποῦ πηγαίνω; ἀγνοῶ. Ὁθοῦμαι πλὴν μὲ βίαν
 Ἀπὸ πνοῆν ἀκάθεκτον, ἡ μοῖραν ὀλεθρίαν,
 Κεὶ καταβαίνω, σύρομαι χωρὶς νὰ σταματήσω.
 Ἐὰν δ' ἀσθμίνων, πρὸς στιγμὴν τὸ μέτωπον γυρίσω,
 Φωνὴ μὲ λέγει «βαδίξε!» καὶ κάτωθ' ἐν μου χάνει,
 Μ' αἶμα καὶ πῦρ, ἡ ἄβυσσος βωβὰ κυλιόμενη!
 εἰς τὴν βιαίαν μου φορὰν πᾶν ὅ,τι μ' ἀπαντήσῃ
 Ἐκπνέει θραύεται. Οὐκ εἰς ὅποιον μ' ἐγγίση!
 ὦ! φύγε! εἰς τὸν δρόμον μου καὶ σὲ ἂν ἀπαντήσω,
 Χωρὶς νὰ θέλω, καὶ εἰς σὲ κακὸν θὰ προξενήσω!

ΣΟΛΑ

Θεέ μου!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Εἶναι φοβερός ὁ ἰδικός μου δαίμων,
 Σὲ λέγω. Μόνον ἡ χαρὰ ὅπου ζητήσω τρέμων,
 Μοῦ εἶναι θαῦμα ἀδύνατον. Καὶ ἡ χαρὰ σὺ εἶσαι!
 Λοιπὸν δὲν εἶσαι δι' ἐμέ· δι' ἄλλον, ἄλλον ζῆσε.
 Εὐτύχει. Ἄν ὁ οὐρανὸς ποτὲ προσεμειδία
 Καὶ εἰς ἐμέ, μὴ βασισθῆς, θὰ ἦτον εἰρωνεῖα!
 Λάβε τὸν δοῦκα.

ΣΟΛΑ

Δὲν ἀρκεῖ λοιπὸν τὸ νὰ μὲ θλίβῃς!
 Ἐπλήγωσες τὸ στήθος μου, καὶ τώρα τὸ συντρίβεις.
 Ἄ! πλέον δὲν μὲ ἀγαπᾷς!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Καρδιά καὶ ψυχὴ μου
 Σὺ εἶσαι! Πύρινος κρατῆρ ὑπάρξεως, πνοή μου
 Σὺ μόνη! Φεύγω· πράυνη τοῦ μίσους σου τὸν πόνον.

ΣΟΛΑ

Νὰ σὲ μισήσω δὲν ἀρκῶ, πλὴν ἀποθνήσκω μόνον.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Πῶς! ν' ἀποθνήσκῃς; δι' ἐμέ; καὶ δι' αὐτὴν ἐκπνέεις
 Τὴν ἐλαχίστην ἀφρορμὴν;

ΣΟΛΑ

ὦ! φθάνει!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Κλαίεις, ; Κλαίεις!

Κεὶ εἶνε πάλιν σφάλμα μου, καὶ θὰ μὲ συγχωρήσῃ!
 Τίς νὰ μοῦ γίνῃ τιμωρός; ἡ τίς νὰ παραστήσῃ
 Τί πάσχω, τί αἰσθάνομαι ἐν δάκρυ ὅταν ραίνει
 Τὴν φλόγα τῶν ὀμμάτων τῆς ποῦ ἱριδας ἐμφαίνει;
 Νεκρούς πενθῶ τοὺς φίλους μου! Παραφρονῶ γογγίζω!
 Συγνώμην! θέλω ν' ἀγαπῶ καὶ ὅμως δὲν γνωρίζω!
 Ἐν τούτοις, πάθη ἔρωτος μὲ φλέγουν ἀναμμένα.
 Μὴ κλαίης, ν' ἀποθάνωμεν! — Πῶς τώρα κόσμον ἕνα
 Δὲν ἔχω; Σὲ τὸν ἔδιδα! Πλὴν ζῶ καὶ φεύγω κλαίων!

ΣΟΛΑ

Σὺ εἶσαι ὁ ἀγέρωχος, ὁ ζηλωτὸς μου λέων!
 Σὲ ἀγαπῶ!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Τὸν ἔρωτα, ὦ, πῶς νὰ μὴ πιστεύω,
 Ἄν ἐξ ἀγάπης ἔκλειε τὸ φῶς μου!

ΣΟΛΑ

Σὲ λατρεύω!

Εἶμ' ἰδική σου, λάτρις σου, παραφρονῶ ἐμπρός σου.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Πόσον γλυκὺς ὁ θάνατος ἂν ἦτον ἐκ χειρός σου!

ΣΟΛΑ

Ἄν δὲν φοβεῖται τ' οὐρανοῦ τὴν χάριν μὴ πληγώσουν
 Τοιοῦτοι λόγοι τολμηροί;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἄ! Ναί· ἄς μᾶς ἐνώσουν!
 Τὸ θέλεις; ἔστω! Ἀρκετὰς ἀντέταξα πικρίας.

(ὁ κληρονομῆς)

ΙΡΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

Ἔτος Β'

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἀριθ. 21—22

3. ΕΡΝΑΝΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΕΜΜΕΤΡΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον)

ΣΚΗΝΗ Ε'

ΔΟΝ-ΡΟΥΓΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ

ΣΙΑΒΑΣ (κίνητος καὶ σταυρώνων τὰς χεῖρας).

Ἴδου λοιπὸν τὸ ἔπαθλον τῆς ἱερᾶς ξενίας!

ΣΟΛΑ

Ὁ Δούξ, Θεέ μου!

(ἄμφότεροι στρέφονται ὡς ἀναπηδῶντες ἐξ ὀνείρου).

ΣΙΑΒΑΣ (πάντοτε ἀκίνητος).

Εἶν' αὐτὴ ἡ ἀμοιβή μου, ξένε;

Ἐρεύνησε τὰ τεῖχη σου, πρεσβύτα τεθλιμμένε,
Κλείσε τὴν θύραν, ὄπισσε τοὺς πύργους σου εἰς πάλιν,
Τὰς θέσεις ὅλας διέλθε, καὶ διέλθέ τας πάλιν,
Τὴν πκνοπλίαν ζήτησε τοῦ ἀνκιστήματός σου,
Τὸ ξίφος τὸ ἀπόμαχον δι' ἓνα ξένον ζώσου,
Καὶ μὴ σὲ μέλλει' ἀμοιβὴν λαμβάνεις ἐπαξίαν.
Σὺ ὅλα ταῦτα δι' ἡμᾶς, κ' ἡμεῖς τὴν προδοσίαν!
Χοροὶ Ἀγίων!—ἔζησα τοσοῦτους ἤδη χρόνους,
Εἰκόνας εἶδα βδελυρὰς κ' ὑπάρξεις μισαφόρους,
Εἶδα συχνὰ, βραχίονα καὶ ξίφος ἐπιτείων,
Νὰ φεύγῃ πρὸ τῆς θέας μου ἢ ἄγρα τῶν δημίων.
Εἶδα προδότας καὶ σφαγεῖς, παραχαράκτας εἶδα·
Οικέτας, φόνον εἰς χρυσὴν κερνῶντας φιαλίδι.
Εἶδα πολλοὺς ἐκπνέοντας μὲ βλάσφημον τὸ στόμα·
Εἶδα τὸν Σφόρσην, Βόργιον, τὸν Λούθηρον ἀκόμα,
Δὲν εἶδα πλὴν, οὐδ' ἤκουσα τοιαύτην μοχθηρίαν,
Νὰ λησμονῇ τὸν κεραυτὸν προδίδων τὴν ξενίαν!
Ὅποιοι χρόνοι! Τὸ καινὸν τοιαύτης προδοσίας
Μ' ἀπολιθώνει ἔμπροσθεν τῆς πατρικῆς ἐστίας,
Καὶ δίδει εἰς τὸν γέροντα, πρὶν εἰς τὸν τάρον κύψῃ,
Τὸν τύπον τοῦ ἀγάλματος ὅπου θὰ τὸν καλύψῃ...
Ὁ Μκῦροι καὶ Καστιλλανοί! Τίς εἶν' αὐτὸς εἰπέτε!

(Περφέρων τὰ βλέμματα εἰς τὰς εἰκόνας τῆς αἰθούρας.)

Καὶ σεῖς, ὦ Σίλβαι, ἱερᾶς ξενίας ἀθλοθέτα,
Συγγνώμην, ἔμπροσθεν ὑμῶν, συγγνώμην, τὴν ξενίαν
Ἄν λέγω σύμβουλον κακὸν καὶ ἴσως προδοσίαν!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Δούξ!...

(προχωρεῖ βραδέως τρία βήματα εἰς τὴν αἰθουσαν καὶ περιφέρει τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν εἰκόνων τῶν Σιλβῶν).

ΣΙΑΒΑΣ

Σίγα! — Πότνιοι νεκροὶ· σιδήριοι ὀπλῖται!
Σεῖς καὶ τὸν ξὸν βλέπετε, κ' εἰς τοὺς αἰθέρας ζῆτε!
Εἰπέτε σεῖς τὴν φύσιν του, εἰπέτε σεῖς τὸ γένος.
'Ερνάνης; ὄχι· Κόλασις κ' Ἰούδας ἐνωμένος,
"ὦ! ἄς λαλήσουν, ἄς εἰποῦν αἱ ἄψυχοι μορφαισας.
Τοιοῦτον τέρας εἶδατε καθὼς αὐτόν; Ποτέ σας!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ὁ δούξ!...

ΣΙΑΒΑΣ

(πάντοτε πρὸς τὰς εἰκόνας.)

Τὸν βλέπετε; τολμᾷ ὁ φαῦλος νὰ λαλήσῃ!
Πλὴν τῆς ψυχῆς του ἀπὸ σᾶς τὸν ῥύπον πῶς νὰ κλείτῃ;
"ὦ! μὴ, μὴ τὸν ἀκούετε! Εἶν' ἀνανδρὸς! Προβλέπει
Πῶς μ' αἶμα θὰ κηλιδωθῇ ἡ πάτριός μου σκέπη,
Κ' εἰς τὴν τρικυμιώδη μου ἐγκυμονῶ καρδίαν
'Εκδίκησιν, τοῦ ἀπηνοῦς Θεέστου ἐπαξίαν,
Θὰ σᾶς εἰπῇ φυγόδικος πῶς τρέχει, καὶ κατάρρα
Τὸν Σίλβαν πῶς θ' ἀκολοθῇ ὡς τ' ὄνομα τοῦ Λάρα,
Πῶς εἶναι τέλος ξένος μου καὶ ξένος ἐδικός σας...
Πατέρες μου καὶ κύριοι! Εἴμ' ἔνοχος ἔμπρὸς σας;
Δικασατέ μας, κρίνατε!

ΕΡΝΑΝΗΣ

Δὸν Σίλβα, τὸν αἰθέρα
'Ἐάν ἠτένισε ποτὲ μορφή τιμιωτέρα,
"Ἄν εἶδα μέγεθος ψυχῆς, εὐγένειαν καρδίας,
Σὺ εἶσαι, ἄρχον, εἶσαι σύ, ὦ τύπε τῆς ξενίας!
'Εγώ, εἴμ' ἔνοχος, ἐγώ, ἀντίρρησιν δὲν ἔχω,
Πλὴν ὅτι τὴν πικρὰν ζωὴν ὡς κολασμένος τρέχω.
Ναί, νὰ σ' ἀρπάσω ζηλωτὴν ἀπέβλεψα νυμφίαν,
Νὰ τὴν μολύνω, ῥυπαρὰν νὰ πράξω ἀτιμίαν!
Πλὴν ἔχω αἶμα· χύσε το ρανίδα πρὸς ρανίδα,
'Ἀπόπλυνε τὸ ξίφος σου, κ' εἰπέ πῶς δὲν σὲ εἶδα.

ΣΟΛΑ

'Ἐμὲ κτυπάτε θεῖέ μου, ἐκεῖνος δὲν σᾶς σφάλλει.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Σιώπα, Δόνε Σόλα, σύ. Εἶν' ἡ στιγμή μεγάλη
Καὶ μοὶ ἀνήκει. Ἄπ' αὐτὴν δὲν ἔχω ἄλλην, πείσου
'Ἐμὲ ν' ἀρήσῃς, νὰ πεισθῇ ὁ δούξ ὁ ζηλωτὴς σου.
'Ομνῶ, Δούξ,—καὶ πίστευσε καρδίαν ἦτις σβύνει,
Εἴμ' ἔνοχος, πλὴν πράξνε,—εἶν' ἄσπιλος ἐκεῖνη!
'Ἀρκεῖ. Ἐγὼ ὑπεύθυνος, ἀγνή ἐκεῖνη· πίστιν
Εἰς τὴν παρθένον—μάχαιραν ἐπάνω μου ἀσπίστην.

Ἄρκεϊ. Κατόπιν πέταξε τὸ θλιβερόν μου σῶμα,
Καὶ πλύνε τὸ κατώφλιον, ἂν ἀγαπᾷς ἀκόμα!

ΣΟΛΑ

Ἄ! μὴ· ἐγὼ εἴμ' ἔνοχος! Συγγνώμην, φένουσέ με,
Πλὴν, θεῖέ μου, τὸν ἀγαπῶ!

(Πίπτουσα γονυπετής).

(Ὁ Δὸν Σίλβας στρέφεται φρικτιῶν καὶ καρφὸ εἰ ἐπὶ τῆς Δόνας Σό-
λας φοβερόν βλέμμα).

ΣΙΛΒΑΣ (πρὸς τὸν Ἐρνάνην).

Τὸν ἀγαπᾷς! ὦ, τρέμε!

(σκληρίσματα ἔξωθεν· ἐμβαίνει ὑπηρετής, δὴ ἐρωτᾷ).

Αὐτὸς, ὁ κρότος τί δηλοῖ;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ὁ βασιλεὺς προβαίνει.

Σκληρίζει κῆρυξ, ἔπονται τοξόται πυκνωμένοι.

ΣΟΛΑ

Τετέλεσται!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τίς ἔκλεισεν ἐπερωτῶν τὴν θύραν.

(Ζητεῖ ν' ἀνοίξουν).

ΣΙΛΒΑΣ

Ἄνοιξε λοιπὸν εἰς τὴν πορφύραν.

(Ὁ ὑπηρετής κλίνει εὐλαβῶς καὶ ἐξέρχεται.)

ΣΟΛΑ

Ἐχάθη!

(Προχωρεῖ εἰς μίαν τῶν εἰκόνων, τὴν ἐδικήν του, ἣτις κεῖται ἡ
τελευταία πρὸς τ' ἀριστερά· πιέζει ἐλαττήριον, ἡ εἰκὼν ἀνοίγει ὡς
θύρα καὶ φαίνεται κρυψὼν ἐν τῷ τοίχῳ. Στρέφεται δὲ πρὸς τὸν
Ἐρνάνην.)

ΣΙΛΒΑΣ

Σπεῦσον, κύριε.

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἄν τὴν ζωὴν μου θέλῃ,

Εἶν' ἰδική σου. Λάβε τὴν ἢ δός τὴν, δὲν μὲ μέλλει.

Σὺ τὴν κατέχεις.

(Ἐμβαίνει εἰς τὸν κρυψῶνα. Ὁ Δὸν Σίλβας πιέζει αὐθις τὸ ἐλατή-
ριον καὶ ἡ εἰκὼν ἐπανερχεται εἰς τὴν θέσιν τῆς).

ΣΟΛΑ (πρὸς τὸν δοῦκα).

Ἐλεος! Συγγνώμην, κύριέ μου!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (ἐμβαινών).

Ὁ βασιλεὺς καὶ κύριος.

(Ἡ Δόνα Σόλα χαμηλόνει μετὰ σπουδῆς τὸ πέπλον τῆς. Τὰ δύο
φύλλα τῆς θύρας ἀνοίγονται. Εἰσέρχεται ὁ Δὸν Κάρολος ἐν στολῇ
πολεμικῇ, παρκαλουθούμενος ὑπὸ πλήθους εὐγενῶν λογχοφόρων,
καραβινοφόρων καὶ τοξοτῶν.)

(Ἔπεται συνέχεια).